

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2025 – 2026

Nordås barnehage

Vi oppdager verden sammen

Bergensbarnehagens visjon; Vi oppdager verden sammen, er samlende og viser en felles retning for vårt pedagogiske arbeid. Gjennom mangfoldige opplevelser skal barn kunne oppdage verden i stimulerende og inspirerende miljøer.

Visjonen er beskrevet i kvalitetsutviklingsplan for bergensbarnehagene Sammen for kvalitet – lek om medvirkning. Kvalitetsutviklingsplanen bygger på lov og forskrift, og gir lokale føringer for bergensbarnehagens satsningsområder og innhold.

Årsplanen gir innsikt og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid og synligjør hvordan personalet arbeider faglig og systematisk for å sørge for at barna får utfordringer tilpasset deres erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Ved å beskrive og begrunne valg og vurderinger av pedagogisk innhold og arbeidsmåter, viser årsplanen hvordan barnehagen legger til rette for progresjon.

Bergensbarnehagen har fire verdier som skal kjennetegne vår praksis; disse er VARME – vi viser at vi bryr oss – TRYGGHET- vi skaper trygge rammer og forutsigbarhet – UNDRING – vi støtter barnas initiativ og interesser – GLEDE – vi vektlegger glede, humor og kreativitet.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet, og det er barnehagelov med forskrift som er retningsgivende for den pedagogiske tilretteleggingen av barnehagehverdagen. Bergensbarnehagene utarbeider årsplan i tråd med det som er beskrevet i rammeplan for barnehager (Kunnskapsdepartementet, 2017).

VARME

TRYGGHET

UNDRING

GLEDE

Innhold

Innhold	3
Barnehagen vår	4
Et trygt og godt barnehagemiljø	5
Foreldresamarbeid	7
Satsningsområder	8
Livsmestring	8
Lek	9
Språk	10
Medvirkning	11
Barnehagens tema/prosjekt/fokusområde	11
Systematisk vurderingsarbeid	12
Arbeidsmåter	13
Overganger	14
QR-koder og lenker	16

Barnehagen vår

NORDÅS BARNEHAGE

Nordås barnehage ligger på Nordåsveien 179 i Ytrebygda bydel.

Vår visjon: Vi oppdager verden sammen.

Barnehagen er organisert med 4 avdelinger, 2 store barns avdelinger med 18 barn fra 3-6 år og 2 småbarnsavdelinger med 9 barn 0-3 år. Vi har og ulike aktivitetsrom som sanse rom, aktivitetsrom og formings rom. Medvirkende barn i lek og læring. Barna er i sentrum! Dette kjennetegnes ved at barnet:

- Opplever vennskap og fellesskap
- Barna får en god tilknytning til personalet
- Vi jobber for at alle barn skal ha en trygg og godt psykososial barnehage miljø
- Opplever spenning og glede i variert lek
- Er aktivt og medskapende i lek og læring
- Bruker sin kreativitet og søker utfordringer
- Blir møtt på sine uttrykk og interesser, sin undring og utforsker trang
- Opplever en hverdag i barnehagen preget av mangfold, likeverd og respekt

Fakta om barnehagen:

- Antall barn 56
- 4 avdelinger. 2 store avdelinger med 18 barn og 2 små avdelinger med 9 og 12 barn.
- Åpningstider 7.30 – 16.30
- Styrer: Per Odnæssveen Per.Odnaessveen@bergen.kommune.no
- Telefon 53034660

Et trygt og godt barnehagemiljø

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap. Det psykososiale barnehagemiljøet omhandler alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Plikten til å sikre at barn har et trygt og godt barnehagemiljø er forankret i barnehagelovens § 42, gjennom aktivitetsplikten.

Kunnskap om enkeltbarn og barnegruppen er viktig for å gi alle barn et godt tilbud i tråd med barnehagelov og rammeplan. Systematiske observasjoner og fortløpende vurderinger av pedagogisk praksis, er nødvendig for å jobbe forebyggende og målrettet med et trygt og godt barnehagemiljø.

Vi jobber med inkluderende fellesskap:

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplan, 2017)

Personalet skal hjelpe og støtte barna i deres initiativ til samspill med andre. De skal snakke med barna om det å være en venn og om det å ta ulike perspektiver. Barna trenger hjelp til å sette ord på samhandlingen de har med andre, blant annet når det gjelder grenser, handlinger og konflikthåndtering. Voksne må være oppmerksomme på uheldige samspillsmønstre mellom barn – barn og voksen – barn.

Nordås barnehage skal kjennetegnes ved at barnet:

- Har en venn/ venner/betydningsfulle andre barn og voksne
- Blir inkludert i fellesskapet uansett kjønn, kultur og nasjonalitet.
- Får positive opplevelser og har en tilhørighet til Nordås barnehage.
- Møter voksne som setter ord på positivt samspill,

Foreldresamarbeid

Samarbeid og god kommunikasjon mellom hjem og barnehage er grunnleggende for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet skal alltid ha barnets beste som mål.

Personalet jobber målrettet med å etablere gode relasjoner til både barn og foreldre, og møter dem med varme, vennlighet og anerkjennelse.

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. (Rammeplan, 2017)

Personalet i barnehagen skal få barn og foreldre til å medvirke gjennom å lytte på innspill, kommunisere og informere før, underveis og i etterkant av utviklingsarbeidet.

Rammeplanens samfunnsmandat, holdninger og verdier utgjør en forpliktende ramme for barnehagens foreldresamarbeid og foreldres medvirkning. Det er viktig å alltid tenke barnets beste som grunnlag, der nært samarbeid med hjemmet er essensielt for å støtte barnets utvikling.

Barnehagen har hovedansvaret for foreldresamarbeid og medvirkning. Derfor er det viktig for oss i barnehagen at vi finner gode samarbeidsformer i samråd med foreldrene, slik at de finner hensiktsmessige løsninger som ivaretar både barnas, foreldrenes og barnehagens behov. Når vi i barnehagen tar avgjørelser i forhold til innspill fra foreldre er dette med bakgrunn for hva som lar seg gjøre i den enkelte situasjonen og ut fra de rammevilkår vi har. Foreldrene har mulighet til å påvirke innholdet i barnehagens årsplan via FAU og SU.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna, representert ved utvalgte representanter. FAU skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget (SU) består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. I alle kommunale barnehager skal det også sitte en (1) politisk representant i SU. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene.

Satsningsområder

Satsningsområdene livsmestring, lek, språk og medvirkning er felles for bergensbarnehagen. Områdene har tydelige målformuleringer som peker retning for det pedagogiske arbeidet og vårt oppdrag om å sikre progresjon i barnehagens innhold.

Satsningsområdene sees i sammenheng med fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Under beskrives og begrunnes barnehagens valg og prioriteringer knyttet til de fire satsningsområdene:

Livsmestring

Mål: I bergensbarnehagen utvikler barna robusthet i et miljø preget av trygghet, glede og mestringsopplevelser.

Strategier:

- Personalet skaper trygge og forutsigbare rammer
- Personalet legger til rette for et barnehagemiljø preget av humor, glede og kreativitet

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. barnehageloven § 46.

Lek

Mål: I bergensbarnehagen er lek grunnlag for trivsel, glede og utvikling

Strategier:

- Personalet tilrettelegger lekemiljøet med utgangspunkt i barnas interesser og forutsetninger

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. [...] Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. (Rammeplan, 2017).

Et av de viktigste grunnlagene for barns utvikling og læring er barns samspill med andre mennesker. I barnehagen legger vi stor vekt på dette og ønsker at alle barn skal utvikle sin sosiale kompetanse så langt som mulig. Lek sammen med andre barn gir en unik mulighet til å utvikle sin egen fantasi ved å lære av andre, og evnen til å sette seg inn i andres situasjoner er grunnlaget for empati og sosial kompetanse.

Vi mener at hvert enkelt barn har en unik kompetanse og et unikt perspektiv, som vi som voksne må prøve å oppdage. Barnas egen personlige kompetanse og interesser ligger til grunn for deres lek, og dette ønsker vi å anerkjenne i den daglige leken. I lek utforsker barnet sin verden, både alene og sammen med andre, og vår oppgave er å gi barna frihet til å selv oppdage verden rundt seg. Ved lek skal de voksne alltid være tilgjengelige som støtte og veiledere for den sosiale delen av leken. Hvis et barn ofte ender opp utenfor den sosiale leken vil personalet følge opp og støtte det enkelte barnet slik at barnet kan finne veier inn i det sosiale samspillet.

Alle barn er ute hver dag og i uteleken får barna mer boltreplass. Dette skaper ofte nye muligheter for fysisk lek, noe som er viktig for at fantasien og kreativiteten i leken stadig skal utvikles. Hensikten er at alle barn skal få tid, mulighet og rom til å utvikle sin egen måte å leke på. Barna skal få mulighet å leke alene og sammen med andre, og alle barn skal få bli inkludert i den sosiale leken.

Personalet har ansvar for å passe på at barna har forutsetninger for sin egen lek, for eksempel ved å tilrettelegge for større lekeareal hvis leken krever det. Personalet har også en viktig rolle i å passe på at ingen barn havner utenfor den sosiale leken, og ved å hjelpe barn som sliter med å finne sin rolle i gruppen. Foreldresamarbeid er her viktig, en åpen dialog med hjemmet vil hjelpe personalet å finne den beste måten å hjelpe hvert enkelt barn.

Nordås barnehage skal kjennetegnes ved at:

- Hverdagen er preget av lek.
- Variert utvalg i lekemateriale.
- Barn møter lek som er frivillig og den voksne er tilrettelegger.
- Barn utfordres og støttes i lek av de ansatte.
- Barn møter samspill med andre mennesker.
- Personalet kjenner til ulike stadier i lekekompetanse.

Språk

Mål: I bergensbarnehagen utvikles barnas språk i lek og fellesskap

Strategier:

- Personalet observerer, følger opp og tilrettelegger for barnas språkutvikling
- Personalet legger til rette for et rikt språkmiljø med vekt på utforskning, undring, nysgjerrighet og kreativitet

Språk er grunnleggende for barns læring og utvikling. Både den nonverbale og verbale kommunikasjonen er viktig for å utvikle et godt muntlig språk. Forskning viser at barn med godt utviklet språk klarer seg bedre i skolesammenheng og arbeidsliv. Målet er at barnehagen utvikler økt kunnskap om hvordan språk fremmer identitetsdanning og personlig utvikling. Språk er både et kommunikasjonsmiddel, redskap for tenkning og refleksjon, samt uttrykk for følelser og opplevelser.

Vi skal hjelpe barna å finne ord til å beskrive ulike følelser og sinnsstemninger de har og videreutvikle deres eget språk for å skape mening i en sosial kontekst. Barna skal få kjennskap til at ord hører sammen med konkrete, og at kunnskap om dette skaper mening og forståelse i eget liv. Vi vil bruke ulike metoder som sanger, spill, bilder og figurer. Vi har også en andel tospråklige barn i barnehagen som skal inkluderes språklig. Et godt utviklet morsmål er en grunnleggende forutsetning for språkutviklingen og sees i sammenheng med skriftspråk og leseforståelse.

Personalet skal ha evnen til å se de som ikke klarer å gjøre seg forstått, samtidig som de som trenger det får nok språklige utfordringer. Personalet må kunne beherske språkverktøy som «Språkløyper» og kunne bruke kartleggingsverktøyet TRAS. Hverdagsaktiviteter skal bli brukt som arena for utvikling av språk. Man skal som voksen være trygg på egen rolle som språklig identitetsskaper og språklig forbilde. Det å kunne jobbe med språk via lek og aktiviteter er grunnleggende. De yngste barna i barnehagen er i sin tidligste fase av språkutvikling. Mye av deres språk er nonverbalt. De voksne som jobber med den gruppen, må også være trygge og nære omsorgspersoner.

Nordås barnehage skal kjennetegnes ved at:

- Barn får hjelp til å gjøre seg forstått av trygge voksne som anerkjenner og hjelper dem.
- Barn klarer å gjøre seg forstått verbalt og nonverbalt.
- Barn lærer språk via lek og aktiviteter.
- Barn møter voksne som setter ord på hverdagen.
- Personalet har kunnskap om språkutvikling og er gode rollemodeller.

Medvirkning

Mål: I bergensbarnehagen medvirker barna aktivt i trygge fellesskap

Strategier:

- Personalet tilrettelegger for at barna deltar i demokratiske prosesser
- Personalet samarbeider med foreldrene i arbeidet med barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. (Rammeplan, 2017)

Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. (Rammeplan, 2017.)

Barn har ulike ressurser og er en viktig del av fellesskapet. Personalet skal vise interesse for det hvert enkelt barn retter sin oppmerksomhet mot. Personalet skal være til stede og prøve å forstå barnet, slik at de utvikler god selvfølelse.

Vi må gi rom for at barna blir hørt i alle forhold som angår dem. Barna skal være med i planlegging, gjennomføring og evaluering av ulike aktiviteter, tradisjoner og prosesser. Dette kan være gjennom blant annet barnesamtaler, barneintervju, dialog med barna og observasjon. Deres mening skal sees i sammenheng med deres alder og utvikling.

Personalet skal samarbeide med foreldregruppen om barnas interesser og hva barna er opptatt av. Dette skal vi se igjen i barnehagens hverdag og dokumentasjon.

Nordås barnehage skal kjennetegnes ved at:

- Barn blir hørt og lyttet til.
- Barns tanker skal møtes med respekt og forståelse.
- Barn tas med i ulike prosesser og få hevde sine meninger.
- Barn får tilpasset aktiviteter ut ifra deres alder og modenhet.
- Barn skal få rom og muligheter til og å utforske og undre seg over egne interesser i samspill med andre barn.
- Personalet griper tak i barnas interesser.
- Personalet skal være til stede for barna med sin kompetanse og tilrettelegge for interesser og behov.

Barnehagens tema/prosjekt/fokusområde

Barnehagen skal utvikle barnas språk i lek og fellesskap.

Personalet skal:

- Personalet observerer, følger opp og tilrettelegger for barnas språkutvikling
- Personalet legger til rette for et rikt språkmiljø med vekt på utforskning, undring, nysgjerrighet og kreativitet

Systematisk vurderingsarbeid

Systematisk vurderingsarbeid i barnehagen foregår i fire faser gjennom hele året. I det systematiske vurderingsarbeidet formulerer personalet et konkret mål, med utgangspunkt i barnehagens tema/prosjekt/fokusområde.

Dokumentasjon av det systematiske vurderingsarbeidet synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehagelov og rammeplan.

Sentralt for vurderingsarbeidet er at både barn og foreldre får mulighet til medvirkning og innflytelse på barnehagens praksis.

For inneværende barnehageår har vi valgt følgende mål for det systematiske vurderingsarbeidet:

Arbeidsmåter

1, Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplan, 2017.)

Vurdering av utviklingsarbeidet skjer fortløpende, slik at vi sikrer alle barn sitt beste til enhver tid og at personalet får felles forståelse og refleksjon over det pedagogiske arbeidet. Det blir viktig å få frem barnas syn på utviklingen av leke- og læringsmiljøet. Her vil vi bruke observasjon og barnesamtaler som metode.

2, *Oppfølging* av å få felles forståelse og dra i samme retning skjer via evalueringsprosesser hvor personalet forteller om sine ulike behov. Dette kan skje via former som veiledning, forbedringstiltak og endring av praksis. Refleksjon og nye mål driver utviklingsarbeidet videre.

3, Pedagogisk dokumentasjon er en arbeidsmåte som handler om å gjøre pedagogisk arbeid synlig og åpent for tolkning, dialog, diskusjon og innsikt. Dokumentasjon av barnehagens praksis blir til pedagogisk dokumentasjon når personalet og barna reflekterer over og diskuterer den. Arbeidsmåten kobler sammen verdier, praksis, barnehagens mandat og pedagogiske og filosofiske teorier, og synliggjør dermed hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. www.udir.no

Vi bruker pedagogisk dokumentasjon for å synliggjøre barnehagens pedagogiske arbeid og for å synliggjøre enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling når det er nødvendig for å gi et tilrettelagt tilbud. Praksisfortelling og bilder er andre dokumentasjonsformer vi vil bruke i utviklingsarbeidet.

Systematisk arbeid med å videreutvikle kvalitet og kompetanse er viktig for at tilbudet skal bli best mulig. Barnehagens ulike arbeidsmåter bidrar til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir retning for det pedagogiske arbeidet.

ICDP - Programmet

International Child Development Programme (ICDP) er et enkelt, helsefremmende og forebyggende program som har som mål å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge.

ICDPs mål

1. Å fremme den positive oppfatningen av og holdningen til barnet.
2. Å påvirke omsorgsgivers forståelse av hvor viktig sensitivt samspill mellom omsorgsgiver og barnet er for barnets utvikling.
3. Å fremme omsorgsgivers oppfatning av seg selv som kompetent og mestrende.

Overganger

Overganger kan beskrives som en prosess av endringer barnet og familien erfarer når det beveger seg fra en setting til en annen. Barnet og familien beveger seg fra noe kjent til noe ukjent, og for mange er slike prosesser sårbare.

Under kan du lese om hvordan vi jobber for å skape trygghet i overgangene.

Når barnet begynner i barnehagen

Barnets oppstart i barnehagen er avgjørende for barnets trivsel og trygghet for et godt og gjensidig samarbeid med foreldre. Barn som starter hos oss får fast ansatt/ kontaktperson å forholde seg til. Vi er opptatt av å ha gode rutiner som sikrer en god og trygg overgang fra hjem til barnehage. Vi har rutiner som tilpasses det enkelte barn og er dermed fleksible for å imøtekomme barn og den enkelte familie. Barna har tilvenning i to til tre dager hvor foreldrene er til stede og gjør overgangen tryggere for barnet disse dagene. I løpet av disse dagene har foreldrene også en startsamtale med pedagogisk leder på avdelingen. I samtalen blir det tatt opp temaer som barnets behov, foreldres forventninger og barnehagens forventninger, mm.

www.fubhg.no

Overganger innad i barnehagen

Dette er en dialog som barnehagen har sammen med foreldrene før barnet flyttes til en annen avdeling. Barn som bytter avdeling, har med en kjent ansatt og kommer på besøk til den nye avdelingen flere ganger før endelig avdelingsbytte skjer. Dette skjer fortrinnsvis 1-2 måneder før barnet bytter avdeling.

Personalet vet at dette kan være en sårbar periode for barnet, derfor er det ekstra viktig for oss at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med den nye avdelingen før oppstart.

Overgang fra barnehage til SFO – skole

Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse og eventuelt skolefritidsordning. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem. (Rammeplan Kap. 5.1)

Barnehagen er en del av barns helhetlige læringsløp, derfor er det viktig for oss her i Nordås barnehage at barna opplever å ha erfaringer, kunnskap og verdier når barnehagetiden er over.

Barnehagen har etablert et godt samarbeid med Søråshøgda skole som er vår nærmiljøskole. Her arrangerer skolen informasjonsmøte med foreldre, besøksdag for nye barn og fadderordning for nye elever for å sikre god overgang og forutsigbarhet.

www.bergen.kommune.no

QR-koder og lenker

**Rammeplan for barnehagens
innhold og oppgaver**

Lov om barnehage

BERGEN
KOMMUNE

**Sammen for kvalitet – lek og
medvirkning.
Kvalitetsutviklingsplan for**

BERGEN
KOMMUNE

**Skyfritt – inkluderende
oppvekstmiljø i Bergen**

